

Vetoomus Portaan päiväkodin
säilyttämiseksi
22.3.2018

(Tammelan kunnan ohjausryhmän esitys Portaan
päiväkodin sulkemisesta (03/2018))

Henna Björkholm
Heli Halonen
Sini Syrjälä
Amanda Virtanen

Portaan päiväkoti lukuina

- Lukuja 03/2018
 - Lapsia yht. 17
 - Joista esikoululaisia 6 lasta
 - Esikoululaisista 2 päivähoidossa
- Lukuja syksy/2018
 - Lapsia yht. 20
 - 8 alle 3-v.
 - 8 yli 3-vuotiaasta
 - Esikoululaisia 3 lasta
 - Yksi koululainen hakenut päivähoitoa
 - Lisäksi ainakin 2 lasta tulee hakemaan paikkaa Portaan päiväkodista syksystä alkaen sekä 1 vuoden vaihteesta alkaen
 - Lisäksi Portaan päiväkotiin siirtyisi ainakin 2 lasta, mikäli Portaassa tarjottaisiin vuorohoitoa

→ **Lasten määrä nousee
2018-2019, ei laske**

Lapsia Portaan päiväkodissa 2015-2017

	2015	2016	2017
Päivähoito	8	8	11
Esiopetus	12	9	6
Lapsia yht.	20	17	17

Esityksen säästöt – entä menoerät?

- Ohjausryhmän esitys varhaiskasvatuksen säästötoimenpiteiden osalta vajavainen:
 - Onko säästöt avattu esityksessä riittävän tarkalla tasolla?
 - Säästöissä huomioitu vapaat/täyttämättömät vakanssit – onko kuluerä tällä hetkellä?
 - Portaan päiväkodin sulkemisesta kunnalle aiheutuvia lisäkustannuksia ja tulonmenetyksiä ei ole huomioitu laskelmassa

Lisäkustannus kunnalle	Tulon menetykset kunnalle
Lasten hoitoajan pidentyminen (Päivähoidon hinta kunnalle/lapsi/pvä: päivähoito 71€, vuorohoito 79€ ilman hallinnollisia kuluja päivähoito 54€, vuorohoito 76€)	Sulkemisen johdosta tehdyt ratkaisut - lyhennetty työaika - hoitovapaa - hoitomaksun pieneneminen/poistuminen perheiden tulojen pienentyessä
Esikoululaisten ja hoitoa tarvitsevien koululaisten kuljetukset (n. 12 000€)	
Vuorohoitotarpeen lisääntyminen	

Esityksen säästöt – entä menoerät?

**→ Päättöksiä ei voida tehdä
vajavaisten laskelmien perusteella.
Myös menoerät huomioitava ja
esitetyt säästöt tuotava
yksityiskohtaisesti esitykseen.**

Ohjausryhmän esitys, sen vaikutukset lapsiperheiden arkeen

- Matka-aika hoitoon pitenee lapsilla huomattavasti
 - Matka-aikojen pidentyminen kuormittaa koko perhettä: aikaisia aamuja, autossa istumista, kapeita ja mutkaisia teitä, matkapahoinvointia. Illalla ajot harrastuksiin, kaupassa käynnit ja muut arjen hoidettavat asiat
 - Matkojen pidentyessä myös turvallisuusriskit kasvaa
 - Yhteinen, perheen parissa vietetty aika hupenee entisestään
 - Matka-ajan vuoksi lasten hoitoajat pitenevät
 - Matka-ajan vuoksi osa perheistä joutuu hakeutumaan vuoropäivähoidon piiriin

Ohjausryhmän esitys, sen vaikutukset lapsiperheiden arkeen

- Melkein kaikki Portaan päiväkodissa olevien lasten vanhemmat ajavat jo ennestään pitkää työmatkaa
 - Valtaosa vanhemmista työskentelee vastakkaisessa suunnassa korvaaviin päiväkoteihin nähden
 - Useiden kymmenien kilometrien päivittäinen lisäys matkaan tuntuu kohtuuttomalta

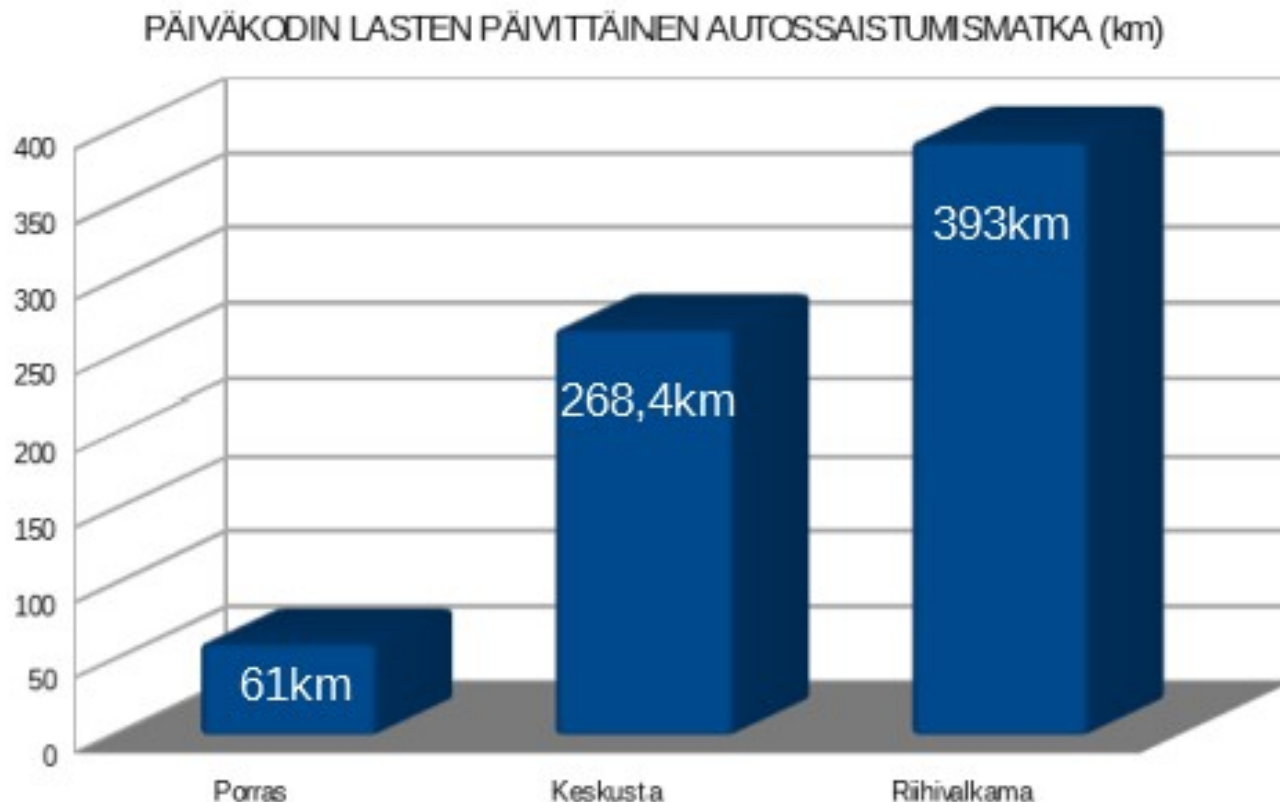
Ohjausryhmän esitys, sen vaikutukset lapsiperheiden arkeen

- Poistuuko esikoululaisten ja 1. luokkalaisten päivähoitomahdollisuus Portaasta?
 - Miten järjestetään kuljetukset korvaaviin hoitopaikkoihin?
 - Pitkät, päivittäiset automatkat jatkuvat myös päiväkotien jälkeen

Ohjausryhmän esitys, sen vaikutukset lapsiperheiden arkeen

- Jatkuvuus kärsii
 - Päiväkodin vaihtaminen on lapselle iso muutos ja vaatii sopeutumista
 - Päiväkodin toistuva vaihtaminen lyhyellä aikavälillä voi olla liian haastavaa joillekin lapsille – oppimis-/sopeutumisvaikeuksia?
 - Tuleviin koulukavereihin tutustuminen on haastavaa, kun lapset tulisivat jakautumaan useaan eri päiväkotiin ja ryhmään
 - **Portaan päiväkodin suurimpia etuja** on mahdollisuus oppia toimimaan yhdessä tulevien koulukavereiden kanssa jo päiväkoti-iässä

Lasten päivittäinen matka päiväkodille (km)

Huom!
- Laskelmassa mukana 9 perhettä
- Data kerätty perheitä haastattelemalla

- Päiväkodin kaikkien lasten yhteenlaskettu kodin ja päiväkodin välinen automatka kilometreinä/päivä
 - Porras 61km (nykytilanne)
 - Keskusta 268,4km
 - Riihivalkama 393km
 - Huom! Osa matkoista tehdään tällä hetkellä jalkaisin – muutos luo tarpeen auton hankkimiselle

Esimerkkilaskelmia todellisista perheistä

Perhe 1	Km/kk	€/kk n. (0,24€/km)	Hoitomatkat (aika/kk)
(Porras)	748km	180€	7h 20min
(Riihivalkama)	1672km	402€	14h 36min
(Keskusta)	2068km	496€	14h 36min

- Hoitomatkan aiheuttamat **lisä**kilometrit työmatkaan kuukaudessa ja näiden kilometrien kustannukset. Aika on lapsen autossa istuma aika.

Esimerkkilaskelmia todellisista perheistä

Perhe 2	Km/kk	€/kk n. (0,24€/km)	Hoitomatkat (aika/kk)
(Porras)	185km	44€	3h
(Riihivalkama)	1498km	360€	16h 52min
(Keskusta)	850km	204€	13h 12min

- Hoitomatkan aiheuttamat **lisä**kilometrit työmatkaan kuukaudessa ja näiden kilometrien kustannukset. Aika on lapsen autossa istuma aika.

Hoitoaikavertailu (perhe 2)

- Riihivalkama vs. Porras
 - Hoitopäivä pitenee 38min/päivä. 2 lasta = 76min/pvä.
 - 22 pvä/kk x 76min/pvä
 - Lasten hoitoaika pitenee 27h 52min/kk
- Huom! Laskelmassa huomioitu vain lapsen automatkat. Kun huomioidaan siirtymiset, pukemiset ym. päiväkodilla, todellinen hoitoajan lisäys on pidempi.
- Muutos tuo myös vuoropäivähoidon tarpeen
(Laskelma tehty olettaen, että perheen lapset saavat paikan samasta päiväkodista)

Perheille tarjottavat vaihtoehdot ja niiden ongelmakohdat

- Riihivalkama, Tammelan keskusta
 - Haastattelujen perusteella perheet hakeutuisivat Tammelan keskusta – onko paikkoja riittävästi?
 - Muiden päiväkotien ryhmäkoot kasvavat ja täten vaikutukset ulottuvat jo Tammelassa ja Riihivalkamassa oleviin lapsiin
 - Varhaiskasvatuksen laatu – Tuttu syli ja turvallisuuden tunne tärkeimpiä mittareita laadusta
- Perhepäivähoitaja
 - Porras / Liesjärvi -alueella ei ole perhepäivähoitajia

Perheille tarjottavat vaihtoehdot ja niiden ongelmakohdat

- Palveluseteli: ostetaan palvelu lähikunnista, työmatkan varrelta
 - Tätä kunta ei tällä hetkellä tarjoa
 - Sitoo toisen vanhemman lapsen/lasten kuljettamiseen – tasa-arvo? Jaettu vanhemmuus kärsii.
 - Auttaa jaksamaan pikkulapsiarjessa, kun vastuun saa jaettua tasapuolisesti.
 - Kun lapsen vienti/hakeminen saadaan jaettua vanhempien kesken, saadaan mahdollisesti myös hoitopäivää lyhennettyä
 - Lapsen päiväkotikaverit vieraalla paikkakunnalla, ei jatkuvuutta, kun siirrytään esikouluun/kouluun
 - Hoitopaikan on sijaittava lähellä kotia, ei lähellä työpaikkaa. Työpaikka ja sen sijainti vaihtelee, kun taas tällä alueella asukkaiden vaihtuvuus on pientä ja valta-osa omistusasujia

Muuta huomioitavaa:

- Pikkulapsiperheet elävät haastavaa elämänvaihetta, jossa aika ja jaksaminen on vähissä muutenkin. Esim. monen kohdalla toteutuva 40km ylimääräistä ajoa aamuun ja iltaan tuntuu kohtuuttomalta lisäkuormitukselta, sekä vanhemmille että lapsille.
- Perheiden ajaminen lyhentämään työpäivää tai pidentämään lasten hoitoa kotona päivähoidon puutteellisen tarjonnan vuoksi ei edistä sukupuolten tasa-arvoa työelämässä.
- Kunnan eläkeikäisten määrä kasvaa – lapsiperheiden määrä saatava kasvuun → Tätä ei saavuteta leikkaamalla lapsiperheiden peruspalveluista.

Muuta huomioitavaa:

- Haluaako Tammela lapsiperheiden tuomat valtionosuudet? Ovatko Tammelaan lapsiperheet tervetulleita?
- Jäävätkö lapset vartuttuaan synnyinkuntaansa, kun peruspalvelut puuttuvat?
- Onko Tammela eläkeläisten mökkeilykunta? Pysyykö kunta tällä tavoin elinvoimaisena?
- Miten houkutella maaseudun rauhaa rakastavia lapsiperheitä Tammelaan, mikäli tulonhankinta peruspalveluiden puuttuessa tehdään mahdolltomaksi?

”Joutuminen liian varhain liian suureen ryhmään kuormittaa lasta. Sen sijaan että saisi aikuiselta riittävää yksilöllistä tukea itsehallintaan, lapsi joutuukin puolustamaan reviiriään ja paikkaansa ryhmässä. ” (Jari Sinkkonen, Lasten psykiatrian erikoislääkäri)

”Tutkimusten mukaan päivähoidon laatuun ensisijaisesti vaikuttavat lapsiryhmän koko, hoitajien ja lapsiryhmän pysyvyys ja hoitopäivän pituus. Hoitajien koulutuksen on osoitettu olevan vasta toissijainen tekijä. Korkea koulutus ei auta, jos tilanne on vaikea. ”
(Liisa Keltikangas-Järvinen, Psykologian emeritaprofessori)

”Ryhmän suuri koko johtaa vääjäämättä aikuisen ja lapsen kahdenkeskisen vuorovaikutuksen niukkuuteen. Lisäksi henkilökunnan on olosuhteiden pakosta – ei siksi, että lapsen kehitykselle olisi hyväksi – kannustettava lapsia itsenäistymään liian varhain.” (Kasvatustieteiden tohtori Erja Rusanen, kirja: Hoiva, kiintymys ja lapsen kehitys)

”lastenhoidon järjestäminen tuotannollisteknisesti tehokkaasti isoissa ryhmissä saattaa vaikuttaa taloudellisesti järkevältä, mutta saattaa pitkällä aikavälillä tulla yhteiskunnalle kalliimmaksi kuin osataan laskea.” (Kasvatustieteiden tohtori Erja Rusanen, kirja: Hoiva, kiintymys ja lapsen kehitys)